

2det Medlem for 5te Kreds (Oluf Jensen) benyttede, at Foretagenderne skal være *nødvendige* i Øjeblikket. Det skal være Foretagender, som Kommunerne ikke kan skyde fra sig i dette Øjeblik uden at svigte deres offentlige Opgave. I øvrigt har jeg ikke i og for sig noget at indvende mod de Betragtninger, som det ærede 7de kongevalgte Medlem fremsatte. Jeg skal kun nævne, at det betyder saa meget, hvem der siger de Ord, og hvad man forstaar ved de Ord, og jeg ser ikke rettere, end at man er nødsaget til at overlade deres Forstaaelse til dem, som skal bringe dem i Anvendelse. Jeg ser ikke, det skulde være muligt ved nogen Forandring af Lovens Udtryk at komme den Sag nærmere. Naar man som det ærede 3die Medlem for 6te Kreds (Hey) maa sige, at man ikke har fuld Tillid til Kommunernes eget Jugement, og ogsaa maa udtale nogen Reservation overfor den nuværende Indenrigsministers Evne eller Villie til at vise uberettigede Krav tilbage, er der i og for sig ikke noget at sige dertil, den Opfattelse kan man jo have, men jeg maa altsaa fremdeles hævde, at jeg deler ikke den Opfattelse, og jeg vil tro og haabe, at det ærede Medlem ikke vil faa Lejlighed til senere at dokumentere sin Opfattelses Rigtighed. Jeg beklager i øvrigt, at Indenrigsministeren, uagtet han just nu kom til Stede, ikke var i Stand til at deltage i Sagens fortsatte Behandling, det vilde maaske have været ham magtpaaliggende at udtale sig yderligere om dette Punkt, men jeg kan ikke nægte, at det for mig staar som noget betydende i denne Sag, at Indenrigsministeren, som det ærede 2det Medlem for 5te Kreds (Oluf Jensen) ogsaa udtalte, faar en væsentlig Indflydelse paa disse Pengesummers Anvendelse, idet han jo i høj Grad vil blive nødt til at holde sig det for Øje, at Summerne er begrænsede, saaledes at hans Kritik af de enkelte Laanebegæringer maa baseres paa det Synspunkt, at Pengene neppe slaar til til alle Laanebegæringerne, og at han altsaa allerede af den Grund vil blive nødt til at foretage en Udvælgelse af de Foretagender, som efter hans Mening bør foretrækkes. Den samme Opgave vil jo Bestyrelsen faa. Jeg kan slutte mig til de Udtalelser, som det ærede 2det Medlem for 1ste Kreds (Christiansen) herom fremsatte; Pengene vil jo ikke slaa til, og der maa foretages en Udvælgelse af de Laanebegæringer, som efter Bestyrelsens og Indenrigsministerens Skøn bør foretrækkes. Jeg

mener i og for sig ikke, at man behøver fra Rigsdagens Side særlig at mane til Forsigtighed ved denne Lejlighed, fordi selve Fremkomsten af dette Lovforslag, selve Oprettelsen af den Overenskomst, der er sluttet mellem Pengeinstitutterne, er i Virkeligheden en stærk Advarsel til alle offentlige Myndigheder om at holde igen paa Udgifterne. Det er jo nemlig et Udtryk for, at det vilde være vanskeligt for den enkelte Kommune at skaffe sig Laan. Den Omstændighed, at man forud kan indse, at Pengene ikke kan slaa til overfor alle Laanebegæringerne, er i sig selv en tilstrækkelig stor Advarsel til Kommunerne om ikke at foretage sig mere end, hvad Situationen særlig kræver. I øvrigt maa jeg sige, at der kan jo altid rejses Betæneligheder ved Foretagender af denne Art. Vi vil i det hele neppe kunne tænke os i disse Tider at kunne træffe nogen Foranstaltning, der har til Formaal at imødegaa de vanskelige Forhold, uden at en saadan Foranstaltning vil kunne fremkalde visse Betæneligheder. Overfor saadanne Foranstaltninger maa man da til syvende og sidst skyde Betænelighederne til Side og tage sin Beslutning; man kan jo ikke baade blæse og have Mel i Munden.

Det ærede 7de kongevalgte Medlem (Falbe Hansen) fremsatte den Tanke, om Valgene til den midlertidige Laanekasses Bestyrelse, som efter Lovforslaget foretages udelukkende af Ministrene, ikke burde henlægges til Rigsdagen, og man ikke derigennem skulde skaffe Rigsdagen en Indflydelse paa den Sag. Den Tanke har slet ikke været fremme under de Forhandlinger, der er førte mellem Kommunerne og Pengeinstitutterne. Den ledende Tanke under disse Forhandlinger var i Grunden den, som synes mig ganske naturlig, at det var her to Parter, som skulde blive enige, Kommunerne og Pengeinstitutterne, og det drejede sig om at faa tilvejebragt en Repræsentation, en Bestyrelse, om hvilken man kunde gaa ud fra, at den i ligeligt Maal vil varetage de Interesser, som hver af disse to Parter, der jo er de eneste interesserede Parter, har i Foretagendet. Og det forekommer mig, at Opgaven ikke ret vel kunde løses paa en mere upartisk Maade, end det er sket, idet der vælges to Repræsentanter for Kommunerne og to, som udtrykkeligt er Repræsentanter for Pengeinstitutterne, samt endelig Formanden, som skal vælges af Indenrigsministeren i Samraad med Handelsministeren, hvilket vil sige, at man dertil maa finde en neutral Person, hvem det vil